

Együttélés a lakóhelyünkön

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

3. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ

A modul szerzője: IFA Műhely

(Dr. Mihály Ottó, Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsék Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Marcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottilia)

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	8-9 éves
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A lakóhelyen élő különböző nemzetiségek, etnikai csoportok megismerése
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Természet- és társadalom-földrajzi környezetünk, lakóhelyünk: népek, nemzetiségek, Tartalom: Az osztályközösségből kiindulva rávilágít az egyes emberek hasonlóságaira, különbözőségeire, és innen jut el a népcsoportokra jellemző sajátosságokhoz. Élményszerűen mutatja be a lakóhelyen élő nemzetiségek és etnikai csoportok sajátosságait, hagyományait. Megvizsgálja szerepüket a település fejlődésében (építéset, kulturális fejlődés stb.), jellegzetes ételeiket, zenéjüket.</p>
Megelőző tapasztalat	A tanulók eddigi ismeretei a lakóhelyen élő nemzetiségekről, etnikumokról
Ajánlott továbbhaladási irány	
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önismerettel összefüggő kompetenciák: identitás A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információgyűjtés, -rendszerezés, -feldolgozás Társas kompetenciák: Társadalmi részvétel – szociális érzékenység, empátia</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember és társadalom; Ember a természetben; Művészetek; Életvitel és gyakorlati ismeretek Tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom, társadalomismeret, ének-zene, természetismeret (környezet), tánc Modulokhoz: Állampolgársága: magyar; Lakóhelyünk felfedezése</p>
Támogató rendszer	<p>Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i>. Önkonet Kft. Budapest, 2001 Szegő László (szerk.): <i>Cigány bölcsődal – cigány költők versei gyerekeknek</i>. Móra Könyvkiadó. Budapest, 1980 (55., 57., 59. o.) <i>Magyar értelmező kéziszótár</i> <i>Idegen szavak és kifejezések szótára</i> <i>Történelmi világtalasz</i> Kiss Lajos: <i>Földrajzi nevek etimológiai szótára</i> Dr. Czellár Katalin – Dr. Somorjai Ferenc: <i>Magyarország</i> Lukács András: <i>Népek játéka</i></p>

Módszertani ajánlás

A modult megszakítás nélkül vagy a II/c feladat előtt szünetet beiktatva tartjuk meg. A II/c B feladat 3. csoportos feladatvégzés – a feladatrész nem számít bele a modul időtartamába.

Eszközök:

- A II/b A feladathoz a tanítónak előre el kell készítenie a „saját házat”.
- A II/c A, illetve B feladatban a tanítónak össze kell gyűjtenie a saját településéről szóló szakirodalmat, és előzetesen el kell készítenie a szükséges fényképeket is.
- Egy szülőt felkérünk, hogy készítsen sztrapacskát (vagy olyan jellegzetes nemzetiségi ételt, ami az adott településre jellemző).

Csoportok: véletlenszerű csoportalkotás (a tanító megszámozza a gyerekeket 1-től 4-ig; az azonos számúak kerülnek egy csoportba), a tartalommal összefüggő differenciálási javaslat.

Az egyes tevékenységek szervezésével kapcsolatos javaslatok: a II/e A feladathoz kalapok, kendők, seprű, botok, ásó szükségesek. (Táncsoport)

Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban: maximálisan figyelembe kell venni a településre jellemző népesség összetételét, és teljes mértékben tiszteletben tartani az emberi méltóságot.

A modul feldolgozásának egy alternatív módja: Az *utolsó padban* című film megtekintésének beiktatása az I/b feladat után. A film tartalma: Lakatos Kati, a roma kislány családjával faluról a fővárosba költözik, s nagy izgalommal készül az iskolába. Felveszi a legszebb cigányos szoknyáját, majd mezítláb elindul az új iskolába. Györgyi néni, a tanítónő szívesen fogadja, de a gyerekek nem akarnak mellette ülni, ezért az utolsó padba ülteti. A kislány mindig attól fél, hogy társai kilökik maguk közül. Ugyanakkor önmagát is le kell győznie, mert benne is ellenérzések vannak a nem cigányok iránt.

A film terjedelme miatt elhagyható az I/c, II/c, II/d, III/a feladat.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

- A személyes érzékenység figyelembevétele.
- Az értékelési mód és a tartalom összefüggésének megvilágítása.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – Lépjen be aki...!

P2 – Keveredj...

P3 – A két festékpötty

P4 – Többség, kisebbség

P5 – Nemzetek háza

P6 – Épület

P7 – Mozaik 2.